

Anderstaligen zingen Vlaamse klassiekers

Zingend Nederlands leren

Muziektheater met anderstaligen, voor iedereen. Dat is *Gelukkig zijn*, de nieuwste voorstelling van theatergroep Fast Forward. De lijstebes nam een kijkje tijdens de repetities en zag dat het goed was.

We zitten met zijn zevenen op een repetitiezolder: Ela, Jimmy, Will, Max en Sultan, vijf zangers-acteurs uit alle hoeken van de wereld, regisseur Peter en ik. Buiten sneeuwt het, binnen is de stemming opperbest. Langs de traphal stijgt *Verlangen* van Clouseau meerstemmig op. Gelach weergalmt. Van zingen wordt een mens vrolijk, zoveel is duidelijk. Het interview vindt plaats in het Nederlands.

Peter Schoenaerts is de artistieke leider van Fast Forward, een theatergezelschap dat zich vooral richt op mensen die Nederlands leren. 'We doen dit al bijna 15 jaar, in samenwerking met vzw 'de Rand'. Tot nu toe maakten we altijd 'gewone' toneelvoorstellingen. Maar weet je, liedjes zingen is een uitstekende manier om een vreemde taal onder de knie te krijgen. Het is een veelbeproefde techniek in scholen. Logisch dat wij

ooit zo'n voorstelling zouden maken. En het mooie is: de anderstaligen staan deze keer ook zelf op het podium.'

Ann Christy en co

Peter: 'In de voorstelling zitten twaalf klassiekers die werkelijk elke Vlaming kan meezingen. *Ik mis je zo* van Will Tura, *Ik hou van u* van Noordkaap, nummers van Clouseau, Raymond van het Groenewoud, Johan Verminnen en

natuurlijk ook *Gelukkig zijn* van Ann Christy – vandaar de titel. Tussen de liedjes door vertellen twaalf acteurs, van Franstalige Belgen tot Afrikaanse migranten, kleine en grote verhalen over de betekenis van geluk. Die teksten zijn ontstaan tijdens de repetities, aan de hand van improvisatie-oefeningen.’

De Amerikaanse William vult aan. ‘De verhalen zijn ontroerend en heel divers. Dat van Sultan bijvoorbeeld is ernstig en hard. Hij is gevlucht uit Syrië en vertolkt de stem van alle vluchtelingen over de hele wereld. De verhalen van andere spelers zijn dan weer grappig of emotioneel.’ Jimmy uit Rwanda knikt. ‘We proberen onze eigen ervaringen in een boodschap te gieten die herkenbaar is voor iedereen.’

Meerstemmig in het Nederlands

De groep begon eind september al te repeteren. Regisseur Schoenaerts legt uit waarom. ‘We organiseerden audities.

Sommige mensen konden goed zingen, andere waren goed in acteren. We hebben een brede mix samengesteld, ook qua leeftijd. Maar niet iedereen heeft koorervaring, en meerstemmig zingen vergt natuurlijk veel oefening. Bovendien is het belangrijk dat de deelnemers de woorden goed begrijpen, zodat ze zich kunnen inleven in het lied. En je mag niet vergeten dat de uitspraak van het Nederlands niet evident is voor een Tadzjiek of een Syriër. We oefenen daar intensief op, samen met Andy Dhondt, die zorgt voor de muzikale begeleiding.’

Wat heet dan gelukkig zijn?

Elk koorlid heeft zo zijn eigen definitie van geluk. Jimmy voelt zich gelukkig als hij en de mensen rondom hem zichzelf kunnen zijn. Ela is blij omdat haar familie gezond is, Sultan droomt ervan vrij te kunnen reizen doorheen alle Arabische landen. Voor William, vroeger zelf muzikleraar in de Verenigde Staten, is de koorrepetitie

het hoogtepunt van de week. ‘Wanneer ik gelukkig ben? Als iedereen naar onze voorstelling komt kijken!’ Max’ antwoord ontlokt een spontaan lachsalvo bij de anderen.

Sultan wordt plots ernstig. ‘Weet je, met deze theatervoorstelling wil ik een boodschap brengen, aan mezelf en aan het publiek. Ik wil niet zomaar een komedie spelen. Ik wil iets goeds doen. Daarom wil ik op dat podium staan, ook al heb ik plankenkoorts. Toen ik nog in Syrië woonde, had ik het niet zo voor Afrikanen. Ik kende ze enkel van de televisie. Hier in België heb ik nieuwe vrienden zoals Max en Jimmy, en ik schaam me voor hoe ik vroeger dacht. Dat wil ik met anderen delen.’ De Russische Ela heeft een gelijkaardige missie. ‘We willen laten zien dat wij zijn zoals andere mensen, dat we een beroep hebben, talenten, dat we talen leren.’

Iedereen is van de wereld

Gelukkig zijn is een voorstelling voor een breed publiek. Anderstaligen kunnen hun Nederlandse luistervaardigheid oefenen, Vlamingen krijgen de kans hun lievelingsliedjes te horen in een bijzondere versie. Ook de deelnemers hebben zo hun eigen favorieten. Ela: ‘Ik vind vooral *Porselein* van Yasmine en *Zoals in dat ene liedje* van Eva de Roovere mooi. De teksten laten zien dat wij, vrouwen, ons sterk tonen naar de buitenwereld, maar dat we binnenin zacht en fragiel blijven.’

Jimmy houdt van *Ik mis je zo*. ‘De ik-persoon heeft zijn geliefde verlaten en heeft daar nu spijt van. Het toont hoe mensen zichzelf ongelukkig kunnen maken door foute keuzes. Bovendien kan iedereen zijn eigen betekenis geven aan het liedje. Mij doet het natuurlijk denken aan mijn thuisland, Rwanda, mijn familie en vrienden die ik moet missen.’

Het enige niet-Vlaamse nummer in de voorstelling is van The Scene. Sultan is fan: ‘*Iedereen is van de wereld* toont wat ik heb geleerd: we zijn allemaal mensen, we hebben allemaal hetzelfde bloed.’

Joke Bellen

Fast Forward

Gelukkig zijn
maandag 2 maart
muziek / theater

een samenwerking van Fast Forward, ‘de Rand’ en het Taaluniecentrum

20.30 uur – GC de Lijsterbes
Tickets: 12 euro (kassa),
9 euro (vvk),
6 euro (secundaire scholen hebben een schoolvoorstellingentarief)

DE

Singend Niederländisch lernen

Anderssprachige singen flämische Klassiker

Fast Forward ist eine Theatergesellschaft, die sich vor allem an Menschen richtet, die Niederländisch lernen. Regisseur Peter Schoenaerts über *Gelukkig zijn* (*Glücklich sein*): ‘In dieser Vorstellung werden 12 Klassiker zum Besten gegeben, die jeder Flame mitsingen kann. Zwischen den Liedern erzählen 12 Schauspieler – von französischsprachigen Belgiern bis hin zu afrikanischen Migranten – Geschichten über die Bedeutung von Glück.’ Und die sind bewegend und vielfältig. William aus Amerika: ‘Sultan ist aus Syrien geflüchtet und verkörpert die Stimme aller Flüchtlinge in der ganzen Welt. Andere Mitwirkende erzählen dann wieder eine lustige Geschichte.’ Jimmy aus Ruanda: ‘Wir versuchen, unsere eigenen Erfahrungen in einer Botschaft zu bündeln, die für alle erkennbar ist.’ Dank der Vorstellung können Anderssprachige ihr niederländisches Hörverständnis üben. Flamen erhalten die Gelegenheit, ihre Lieblingslieder in einer ganz anderen Version zu hören.